

Het eerste waar je op moet letten bij het noteren van slakken is de kleur van het huisje. De zwarte banden op het huisje moet je dan even wegdenken. Waar het om gaat is te bepalen of het huisje geel, roze of bruin is.

Bij sommige exemplaren kan dit behoorlijk lastig zijn, want de kleur varieert nogal en bij lege huisjes kan ze verbleekt zijn. De kleur wordt versterkt en ook een beetje veranderd door het periostracum, de glanzende, bijna vernisachtige buitenste laag op de schelp. Deze laag bestaat uit bijna hetzelfde soort materiaal als je nagels! Bij lege huisjes verweert het periostracum langzaam, en ook bij nog levende slakken kan het verdwijnen, vooral als ze erg oud zijn of als ze op een plek leven waar de omgeving nogal ruw is (slakken die in de duinen wonen, worden soms letterlijk gezandstraald).

Een witte slak waarbij het periostracum nog intact is, moet je beschouwen als geel. Als je een leeg huisje hebt zonder periostracum, maak het dan een beetje nat zodat de kleur beter zichtbaar wordt. Als je zelfs dan geen kleur ziet, betekent dit dat de schelp te sterk verbleekt is. Zulke schelpen moet je niet gebruiken.

Roze en bruine huisjes

Het verschil tussen roze en bruin kan vaak wat lastiger te bepalen zijn. "Roze" slakken zijn vaak niet echt roze, vooral als er ook banden aanwezig zijn, en de intensiteit van de kleur kan flink variëren.

Bruine slakken zijn licht- of donkerbruin, en alleen als ze echt diepbruin zijn, is het niet moeilijk om de kleur vast te stellen.

Als bruine huisjes hun periostracum kwijtraken, krijgen ze een paarsige tint, terwijl roze huisjes dan een heel licht roze tint hebben.

Zowel roze als bruine slakken kunnen soms een gele top hebben, dus baseer je oordeel op de onderste helft van het huisje. Bij slakken met zwarte banden is de kleur vaak lichter, vooral als er veel banden aanwezig zijn.

Noem een huisje alleen maar bruin als je er echt zeker van bent. Zo niet, beschouw het dan als roze. Als je denkt dat er bruine slakken in je monster zitten, maar je bent er niet zeker van, vink dan het bruine vakje aan op het gegevensvel. In veel gevallen zal het MegaLab alleen onderscheid maken tussen gele en "niet gele" slakken.

Lichtbruine, ongebandeerde huisjes vind je vaak bij *Cepaea hortensis*. Als je met deze soort werkt, zal het je opvallen dat het onderscheid tussen roze en bruin hier niet zo moeilijk is.

Gele huisjes

Over het algemeen is het vrij duidelijk of een huisje geel is of niet. De onderkant is de beste plek voor de bepaling van de kleur.

Het volgende dat je moet bepalen is de positie en het aantal banden. We willen dat je voor iedere schelpkleur de huisjes verdeelt in ongebandeerd, 1-bandig en meerbandig.

Ongebandeerde huisjes

Een huisje is ongebandeerd als er helemaal geen spoor van banden te bekennen is. Bij sommige huisjes zijn de banden transparant, maar wel herkenbaar (dit wordt "hyalozonaat" genoemd). Beschouw zulke huisjes als gebandeerd.

Soms zijn de banden sterk gereduceerd, en blijven er alleen maar wat vlekjes achter de mondopening over. Kijk goed of er nog sporen van banden te zien zijn. Zo ja, beschouw de slak dan als gebandeerd.

Let op: Om sommige plekken, bijv. in de duinen, vind je ongebandeerde huisjes met een paarsachtige veeg achter de mondopening. Deze moeten beschouwd worden als ongebandeerd.

Gebandeerde huisjes

Een huisje is 1-bandig als het een enkele band draagt op het midden van elke winding. Soms zit er bij de mondopening een bredere veeg, maar zo lang er slechts één band over de windingen loopt, beschouw het dan als 1-bandig.

Soms zitten er ook hele vage sporen van extra bandjes ("satellietbanden") boven en onder een brede middenband. Ook zulke slakken beschouwen we als 1-bandig.

Let op: Bij *Cepaea hortensis* zijn 1-bandige huisjes tamelijk zeldzaam. Als je een 1-bandige witgerande tuinslak vindt, verifieer dan de determinatie zorgvuldig!

Meerbandige slakken

Een huisje is meerbandig als er meer dan één band over loopt of als er een band is die niet over het midden van de windingen loopt (maar deze laatstgenoemde vorm komt bijna nooit voor).

De banden zijn soms versmolten tot brede banden, of ze kunnen op een nogal vlekkerige manier met elkaar verbonden zijn, alsof het pigment van de ene band in de andere is gelekt. Vaak ontbreken er sommige banden, of ze zijn zwakker dan de rest. En bedenk ook dat er soms slakken voorkomen waarbij de banden niet gepigmenteerd zijn (die "hyalozonate" toestand die eerder genoemd is).

Let op: het basispatroon bij "meerbandige" slakken is: vijf afzonderlijke banden. Heel af en toe is eentje daarvan nog verder opgedeeld. Maar omdat er zoveel kleine variaties op dit thema mogelijk zijn, en omdat de erfelijkheid niet altijd duidelijk is, noemen we die allemaal ook meerbandig.